

ONDERLING CONTACT

Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne
Zórg voor de allerarmsten!

Oktober 2020 21^e jaargang nummer 3

www.stichting-ozo.nl

COVID-19 Oekraïne kleurt oranje

In dit nummer:

- Van de voorzitter
- Nieuwe opslagruimte
- Voorlopige kledingstop
- Berichtgeving van overlijden
- Gebruikt gereedschap
- Combineproject
- Corona in Nagydobrony
- Voedselproject
- Gift van Van der Linde
- Interview medewerkster Rehoboth

Van de (waarnemend) voorzitter

De afgelopen maanden is het topdrukke geweest voor onze medewerkers in Oekraïne. Dit gold niet alleen de medewerkers in verzorgingshuis Rehoboth, die in verband met de maatregelen rondom de coronacrisis extra belast werden, maar deze maanden hadden ook de werkers op onze boerderij het heel druk. Evenals bij ons in Nederland, is het ook in Oekraïne oogsttijd.

Er is veel energie in de tomatenpluk gestoken. Het resultaat was dat vele tonnen tomaten hun weg vonden naar de markt. Verder werden de aardappels geroid. Dit is niet zo bijzonder voor ons werkgebied, want Nagydobrony staat bekend als het aardappeldorp. In deze tijd wordt de plaats dan ook overspoeld door handelaren die de aardappels opkopen.

De tarwe werd gedorst en voor het overgrote deel verkocht. Een klein deel werd vermalen tot varkensvoer, om onze dertig biggen groot te brengen. Deze biggen zijn deels voor eigen consumptie en deels voor de verkoop. Zórg voor de komende winter is een basisgedachte die in Oekraïne bij iedereen leeft, want in de winkels is in de winterperiode lang niet alles te koop. Daarom leggen niet alleen de boerderijen, maar ook particulieren in deze tijd een flinke voorraad producten uit eigen tuin of van het eigen stukje land aan.

Oekraïne kleurt in verband met Covid-19 oranje en ook Hongarije, waar we tijdens ons werkbezoek doorheen moeten rijden mogen we niet in. Met pijn in het hart moeten we constateren dat er komende maanden opnieuw geen mogelijkheid zal zijn om de projecten ter plaatse te bezoeken en met elkaar te spreken over de uitvoering daarvan. Hoewel we zeer regelmatig in contact zijn met onze medewerkers in Oekraïne, is dat door het overbelaste skype netwerk, niet de meest ideale manier om overleg met elkaar te voeren.

Ondanks de zorgen die er zijn rondom de coronacrisis zijn we toch dankbaar. Want we ervaren veel zegen over het werk. Hierbij denk ik dan aan de rijke oogsten en de opbrengsten daarvan, het virus waarvan ons verzorgingshuis nog steeds gevrijwaard bleef, het enthousiasme van onze medewerkers in Oekraïne en de giften van u als donateur die nog steeds ruim voldoende zijn. Hieruit blijkt de zorg van onze hemelse Vader, Die in alles voorziet, ondanks de omstandigheden!

Albert van Holten, waarnemend voorzitter

Verzorgingshuis Rehoboth

COLOFON

Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne is een onafhankelijke landelijke stichting met als doel het bevorderen van het maatschappelijk en geestelijk welzijn van de allerarmsten in Oekraïne.
Grondslag van St. OZO is de Bijbel

Secretariaat Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne

Oost Voorgors 79 **Tel:** 0187-486572
3241 KD Middelharnis

Bankrelatie:

IBAN: **E-mail:** info@stichting-ozo.nl
NL71RABO0341636851 **Internet:** www.stichting-ozo.nl

Kamer van Koophandel: Nr. 24311775

Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne
Zórg voor de allerarmsten!

Onderling Contact info krant verschijnt 4 keer per jaar

Coverfoto

Op het platteland - bijvoorbeeld rondom ons werkgebied in Nagydobrony - komt veel armoede voor, maar dit zie je in de dorpen nauwelijks op straat. In de grotere steden behoren bedelaars echter tot het gewone straatbeeld. Een voorbeeld hiervan is deze man die we tegenkwamen, toen we tijdens een werkbezoek een stad in West-Karpaten bezochten. Op de foto zien we hem zomaar ergens op straat zitten. Een schrijnend beeld. Hij zit op een plankje met wietjes want hij heeft geen benen meer en is daarom afhankelijk van de goedgeefsheid van passanten. In Oekraïne komt men veel invalide bedelaars tegen. Een groot deel van hen is oorlogsinvalide, want toen Oekraïne nog deel uitmaakte van de Sovjet-Unie werden soldaten uit onder meer Oekraïne ingezet in de oorlogen in Afghanistan en in de Kaukasus. In deze oorlogen vielen enorm veel slachtoffers aan Russische zijde. Misschien was de man op de foto wel één van deze slachtoffers. Er rest hem alleen maar hoop op de gunsten van voorbijgangers.

Corona in Nagydobrony

Zoals u in de vorige Onderling Contact hebt kunnen lezen gaat het coronavirus ook Oekraïne niet voorbij en daarom zijn er vanuit de overheid strenge maatregelen getroffen om besmetting en de gevolgen daarvan binnen te perken te houden. De leiding van Rehoboth heeft eveneens ingrijpende maatregelen moeten nemen met het oog op de gezondheid van de bewoners en het personeel.

In Nagydobrony - de plaats waar het verzorgingshuis Rehoboth staat - zijn bij het schrijven van dit artikel geen besmettingen geconstateerd. Dit wil echter niet zeggen dat er in het dorp geen mensen besmet zijn. Voor de inwoners van Nagydobrony - en de nabijgelegen dorpen - is het nog een hele onderneming om zich te laten testen. De testen gebeuren in een stad die 45 km verderop ligt en de kosten van zo'n test bedragen € 50,-. Men vermoedt dat de afstand en het geld voor velen toch een te hoge drempel vormt om zich te laten testen.

Om het verzorgingshuis Rehoboth vrij te houden van het virus heeft de leiding regels opgesteld waarmee zorgvuldig wordt omgegaan. Zo zijn de hygiënische maatregelen sterk aangescherpt en voorlopig is het bezoek van familie of vrienden niet toegestaan. De coronacrisis legt natuurlijk een grote druk op het management en het personeel. We zijn onder de indruk hoe voorzichtig en nauwgezet de mensen van St. OZO zijn met de maatregelen en zijn ze hier heel erkentelijk voor. Een dikke pluim hebben ze zeker verdiend!

Voor ons als bestuur van OZO heeft de coronacrisis natuurlijk ook gevolgen. Zo kon het geplande werkbezoek voor september geen doorgang vinden, omdat er niet door Hongarije gereisd kon worden en de grenspassage met Oekraïne ook problemen op zou gaan leveren. We doen er alles aan om in contact te blijven met onze mensen in Nagydobrony en we zijn dankbaar dat het werk, ondanks alles gewoon doorgaat. Het contact met onze mensen daar verloopt voornamelijk via email en skype.

Toch hopen en bidden we dat we spoedig weer met materialen oostwaarts kunnen gaan, zodat we de OZO'ers in Oekraïne weer fysiek kunnen ontmoeten en ze van de noodzakelijke goederen kunnen voorzien.

Ziekenhuis in Oekraïne

Voedselproject weer ter hand genomen

Eén van de projecten van Stichting OZO is het Voedselproject. Dit project is het eerste en één van de belangrijkste projecten van de Stichting. Het project, waarbij voedselpakketten bij de allerarmste gezinnen werden rondgebracht, moest in het voorjaar van dit jaar vanwege de coronacrisis worden stopgezet, vanwege de strenge maatregelen die genomen moesten worden. Deze maand zal het project weer ter hand worden genomen. Wij hebben veel lof voor de diakenen uit de verschillende kerken die er voor zorgen dat de pakketten maandelijks of om de twee weken, bij de allerarmsten terechtkomen.

In de bijna twintig jaar dat Stichting OZO actief is in de Karpaten heeft het voedselproject steeds grote aandacht gehad, want steeds weer opnieuw blijkt dat er bij de arme gezinnen een groot gebrek is aan gezond en voldoende voedsel.

Met het uitdelen van voedsel is eigenlijk het werk van de huidige Stichting OZO begonnen. De vriendengroep waaruit later OZO is ontstaan kwam via hulptransporten met andere organisaties

Onlangs is besloten om het Voedselproject weer ter hand te nemen (archieffoto)

in contact met de familie Hidi in het westen van Oekraïne. Met dit gezin - van de huidige directeur Jenö - groeide een diepe vriendschap. De familie wees hen op de grote armoede die er heerste bij een groot aantal gezinnen in en rondom Nagydobrony. De familie Hidi gaf zelf vanuit hun armoede toch nog hulp aan mensen die het nog moeilijker hadden. De vrienden van Flakkee waren hiervan zó onder de indruk, dat ze het idee opvatten om te onderzoeken of vanuit Nederland directe hulp geboden kon worden om de nood van deze allerarmsten enigszins te verlichten.

Dit was de aanleiding voor de oprichting van Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne (OZO). Men begon met het werven van fondsen en men startte om - met hulp van de familie Hidi - gericht voedselpakketten samen te stellen en uit te delen bij personen of families die deze het meest nodig hadden. Ook werd er in Nederland kleding en andere broodnodige artikelen verzameld, zodat deze allerarmsten niet alleen gevoed, maar ook gekleed konden worden. Stichting OZO kreeg van verschillende organisaties een grote hoeveelheid Bijbels in de Hongaarse, Oekraïense en Russische taal, zodat ook het geestelijk voedsel niet ontbrak.

In die begintijd werd er gestart met drie werkbezoeken per jaar. De deelnemers aan deze bezoeken reisden per bus die afgeladen was met hulpgoederen. Levensmiddelen werden zoveel mogelijk in Ungvář gekocht.

Naast voedsel, bleek er onder de bewoners van de West-Karpaten ook nog grote behoefte te zijn aan andere zaken. Om aan die vraag tegemoet te komen werden er nog andere projecten in het leven geroepen. Daarover meer in een komend nummer van OC.

Onlangs heeft het bestuur van Stichting OZO besloten om het Voedselproject weer ter hand te nemen. Want ook nu, bijna twintig jaar later, blijkt er nog steeds een grote behoefte te zijn aan goede voedselpakketten. Door allerlei oorzaken, zoals werkloosheid, verslaving, geen familie of vertrek van kinderen naar het buitenland, wordt er in veel gezinnen grote armoede geleden.... Daarom worden de lezers van deze OC opgeroepen om naast de periodieke donatie ook een extra gift te geven voor dit ook zo belangrijke project.

Meer info is te vinden op de site www.stichting-ozo.nl

JUMBO
Sperling
Ouddorp, Molenweg 4

XSARUS »

XSARUS E-development & Consulting
Professionele leverancier van
e-commerce toepassingen en
webapplicaties
www.xsarus.nl

Boeken,
wenskaarten,
CD's,
cadeauartikelen
en meer!

Handendijk 9
3253 AK Ouddorp
0187-684267
www.akershoeek.nl

Op zoek naar een combine... en sponsors!

In de vorige OC hebben we uitgebreid iets verteld over het werk op onze Rehoboth-farm. Deze boerderij gaat een steeds belangrijker deel van onze 'missie' in Oekraïne uitmaken.

Op de boerderij is grote behoefte aan een goede combine. Daarom hebben we een tijdje geleden ons project voor de aanschaf van een goede dorsmachine gestart: het Combine-project. De giften en donaties voor dit project hebben al het mooie bedrag van € 15.530,- opgeleverd. Daarnaast is er ook een toezegging gedaan voor een mooi bedrag en voor deze 'tussenstand' zijn we heel dankbaar. Momenteel zijn we druk op zoek naar een goede occasion, maar dit vergt veel tijd en geduld. We hebben al een aantal machines bekeken, maar nog geen keuze gemaakt.

We zoeken verder, want we hopen met een kwalitatief goede combine voor de dag te komen. Een machine die voor de oogst van 2021 ingezet kan worden. Graag komen we in contact met nog meer sponsors voor dit project. Van onze huidige machine kan niet veel meer verwacht worden en daarom wordt deze niet meer gerepareerd. Het laten uitvoeren van het dorsen van onze korrelmais door een loonwerker kost heel veel geld. Geld dat we liever aan andere zaken besteden.

U kunt de project brochure downloaden op de site van Stichting OZO.

The graphic features a central image of two ears of corn. To the left are three small inset photos: the top one shows a large pile of grain, the middle one shows a combine harvester in a field, and the bottom one shows two people handling large white sacks of grain. The background is a field of tall grass. The text 'PROJECT 2020' is at the top, 'COMBINE VOOR REHOBOTH BOERDERIJ' is in large letters in the center, and a vertical thermometer on the right shows a scale from €2500 to €35000, with the current level at approximately €15,530.

Sponsors

Wie als bedrijf of particulier de aanschaf van onze combine wil sponsoren wordt uitgenodigd om contact op te nemen. De brochure is via de volgende link te downloaden: https://www.stichting-ozo.nl/downloads/projecten/combine_20200421.pdf

---

Interview met een medewerkster van verzorgingshuis Rehoboth

Omdat de medewerkers van Stichting OZO en anderen uit Oekraïne nauw betrokken zijn bij ons werk, plaatsen we regelmatig een interview met één van hen in Onderling Contact. Deze keer is het woord aan een medewerkster van ons verzorgingshuis.

- Kun je iets over jezelf vertellen?

Ik ben Éva Szanyi en ik heb altijd in Nagydobrony gewoond. Mijn man is Miklós Szanyi en samen hebben we drie kinderen: twee jongens en één meisje.

- Heb je hobby's?

Ja hoor, ik lees heel graag en daarnaast vind ik het fijn om te wandelen in de natuur.

- Wat voor opleiding heb je gevolgd?

Na de lagere school heb ik met succes de middelbare school hier in Nagydobrony afgerond.

- Nu werk je in Rehoboth. Wat heb je daar als functie?

Officieel ben ik hier aangenomen als schoonmaakster, maar ik spring ook wel bij als hulp van de verpleegkundigen in ons huis.

- Hoe lang werk je al in Rehoboth?

Afgelopen voorjaar (10 maart) was ik twaalf jaar in dienst bij Rehoboth.

- Twaalf jaar is al een lange tijd. Wat vind je zo leuk aan het werk hier?

Ik heb mijn dagelijkse taken die ik met veel plezier doe. Hier komt bij dat het contact met de bewoners mijn werk kleurrijker en gevarieerder maakt. Dit contact vind ik heel interessant. Niemand is hetzelfde, want onze bewoners zijn afkomstig vanuit verschillende plaatsen en culturen. Deze mensen hebben allemaal wel wat meegemaakt en ze dragen als het ware de wonden van hun leven met zich mee. Dan is het mooi als we het verhaal van iedereen kennen.

En dan blijkt dat elke bewoner verlangt naar liefde en zorg. Toch is iedereen verschillend. Sommigen passen zich heel gemakkelijk aan aan het leven in Rehoboth, maar anderen blijven lang afstandelijk en daar krijg je niet zo goed contact mee. En dat zijn juist de mensen die meer aandacht nodig hebben. En dan is het mooi dat wij die aandacht kunnen geven.

- Hoe ziet een werkdag in Rehoboth eruit?

Ik begin 's ochtends om 7.00 uur. We verkleeden ons want tijdens ons werk hebben we onze werkkleding aan. Daarna is er het ontbijt en is er iedere dag een moment waarin we uit de Bijbel lezen en een aantal liederen zingen. Vervolgens worden de bewoners gewassen en ga ik schoonmaken en de was verzorgen. Aan het eind van de ochtend wordt de lunch uitgedeeld. Na het eten worden de gangen schoongemaakt en strijken we de gewassen kleren. In de middag help ik met het verwisselen van het incontinentiemateriaal en ruim het afval op. Als iedereen naar bed is gegaan, hebben we tijd om de gebeurtenissen van de dag te bespreken en op te schrijven in de verslagen. Aan het eind van de dag worden de toiletten en gangen nog een keer schoon gemaakt.

- Waarom heb je er voor gekozen om in Rehoboth te gaan werken?

Ik had geen officiële baan en toen kwam er een plaats vrij in Rehoboth en zodoende ben ik hier komen werken.

- Hoe gaat het in Rehoboth tijdens de coronacrisis?

Sinds de invoering van de quarantaine hebben onze bewoners geen bezoekers kunnen ontvangen. Eerst was dit niet zo'n groot probleem. Maar je gaat nu toch merken dat de meesten de nabijheid van hun dierbaren wel gaan missen. En dat geeft soms wel wat verdrietige situaties. Ik hoop dan ook dat vlug alles weer normaal gaat worden.

- Wat zou je nog willen zeggen tegen alle Hollandse sponsors?

Ik zou graag Stichting OZO en de mensen uit Holland die ons steunen, willen zeggen dat het voor ons enorm belangrijk is dat ooit besloten is om het Rehoboth verzorgingshuis te bouwen.

Daardoor kregen veel ouderen de kans om onder goede omstandigheden hun laatste weken, maanden of jaren in vrede en rust door te brengen. Verder dank ik u allen dat ik de mogelijkheid heb gekregen om aan dit werk deel te nemen.

- Wat zou je graag veranderd willen hebben in Rehoboth

Wat mij betreft, zijn er geen grote veranderingen nodig. Alles werkt goed hier en de gasten hebben het allemaal prima naar hun zin. En daar doen we het toch voor?

Zorg & aandacht voor de allerarmsten

DE BRANDING
Installatie- en onderhoudsbedrijf
www.debrandingbv.nl

Van Wezel
fotografie

www.vanwezelfotografie.nl

Szikszai Ilona in Rehoboth overleden

We kregen per email het verdrietige bericht dat een bewoonster van Rehoboth in juni is overleden. Szikszai Ilona woonde nog niet zo lang in ons verzorgingshuis. Zij kwam in januari bij ons wonen en we hebben maar een half jaar van haar gezelschap kunnen genieten. Szikszai Ilona kwam uit de stad Ungvár, was weduwe en had een dochter. Naast het verlies van haar man had zij ook het verlies van haar dochter te betreuren. Zij bleef alleen achter. Jenö die ons het bericht mailde vertelde dat zij niet ziek was, maar dat zij van ouderdom is overleden. Szikszai Ilona werd 92 jaar. Opnieuw zijn de bewoners van het verzorgingshuis Rehoboth in rouw. "Een lieve vriendin wordt gemist", laten zij weten. We wensen iedereen sterkte en Gods nabijheid toe bij het verwerken van dit verlies.

Nieuwe opslagruimte voor OZO en kledingstop

We wisten al een tijdje dat het er aan zat te komen: voor de opslagruimte aan de Dorpsweg in Sommelsdijk moest vervanging worden gezocht en... die hebben we gevonden.

Al velen jaren hebben we een gedeelte van een schuur van Bouwbedrijf van den Boogert aan de Dorpsweg mogen gebruiken als opslagruimte voor ons werk. We danken van den Boogert heel hartelijk dat hij deze ruimte al die jaren voor ons beschikbaar heeft gesteld. Omdat de schuur nu voor andere doeleinden gebruikt gaat worden door het bedrijf, moesten wij op zoek naar een andere locatie en dat bleek niet zo eenvoudig. Uiteindelijk bleek dat één van onze donateurs een deel van zijn schuur beschikbaar voor ons wilde stellen. Daar zijn we natuurlijk heel blij mee. De opslag is nu aan het Oost Voorgors in Middelharnis. Aan ons de taak om de verhuizing van het magazijn van Sommelsdijk naar Middelharnis te realiseren. We zijn deze donateur heel dankbaar voor de mogelijkheid. Opslagruimte is voor ons heel belangrijk, want we krijgen van particulieren en bedrijven veel goederen die welkom zijn voor ons werk in Oekraïne. Deze goederen dienen - tussen de werkbezoeken in - tijdelijk te worden opgeslagen. Goederen die nodig zijn kunnen via onze bestuursleden worden aangeleverd. Het gaat dan wel om spullen die écht nodig zijn. Soms worden er wel eens goederen gebracht die wij voor ons werk niet kunnen gebruiken. We gooien deze natuurlijk niet weg, maar we geven ze aan de collega's van de Stichting Oost Europa Werkgroep Middelharnis. Andersom gebeurt het ook: wij krijgen weer spullen van de werkgroep die wij wel kunnen gebruiken.

Kledingstop

Vanwege de overvloed van kleding die we hebben ontvangen en de beperkte mogelijkheid om ze 'af te leveren' moeten we helaas een kledingstop inlassen.

Gebruikt gereedschap welkom

Zoals de trouwe lezers en 'meelevers' weten, bestaat ons werk in Oekraïne niet alleen uit het 'draaiende houden' van verzorgingshuis Rehoboth. Er zijn veel meer activiteiten. Bijvoorbeeld de Rehoboth-farm, die overigens wel nauw verbonden is met het huis.

Op deze boerderij aan de rand van Nagydobrony zijn veel activiteiten, elders in deze OC leest u er meer over. Het werk op de boerderij wordt niet alleen gedaan door onze mensen, maar ook door tijdelijk ingehuurd krachten. Deze tijdelijke krachten zijn nodig, omdat veel werk nog met de hand wordt gedaan. Bij dit handwerk is toch ook wel handgereedschap nodig. Op de farm kunnen we nog wel wat van dit gereedschap gebruiken. Het komt regelmatig voor dat we hier in Nederland gereedschap krijgen aangeboden. We hebben gelukkig al een voorraadje liggen. Dit is niet alleen tuingereedschap, maar bijvoorbeeld ook gereedschap om te timmeren of metaal te bewerken. We vinden het dan ook fijn om wat van dit gereedschap te krijgen. Vaak wordt gereedschap na een overlijden of als het niet meer nodig is, weggegooid. Dit gereedschap zou in Oekraïne een tweede leven kunnen krijgen. Op de Rehoboth-farm wordt een reparatieruimte ingericht en wordt het materiaal opgeknapt. Meestal is de kwaliteit van 'ons' gereedschap beter dan in Oekraïne en daarnaast is het kostenbesparend voor de farm.

**Dus: oud gereedschap niet weggooid maar bel naar
Herman van Wezel: 06-12502326.**

Daniël woont in Rehoboth en doet zelf het onderhoud aan zijn rolstoel

